

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı maddesi gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili

Bir Ülkenin geleceği çocuklarının hayatında görülür.
Bir çocuk hangi aileye doğacağını seçemez.
Zengin bir evde mi, yoksul bir evde mi dünyaya geleceğine kendisi karar veremez.
İşte Sosyal Devlet tam da bunun için vardır.
Ailenin ekonomik şartlarının çocuğun beslenmesini, eğitimini, sağlığını ve geleceğini belirlemesini mümkün olduğunca azaltmak Devletin görevidir.
TÜİK'in 2025 verileri son derece ciddidir:
0-17 yaş grubundaki çocukların %36,8'i yoksulluk veya sosyal dışlanma riski altında bulunmaktadır. Bu oran kız çocuklarında %37,8'dir.
Bu, küçük bir Sosyal Politika sorunu değildir.
Türkiye'nin geleceğiyle ilgili alarmdır.
Her üç çocuktan birinden fazlasının yoksulluk veya sosyal dışlanma riski altında bulunduğu bir Ülkede yalnızca ekonomik büyüme rakamlarıyla övünmek mümkün değildir.
Bir çocuk okula aç gidiyorsa;
Arkadaşlarıyla aynı eğitim materyaline ulaşamıyorsa;
Kışın evinde yeterince ısınamıyorsa;
Ailesinin parası olmadığı için spora, sanata veya kültürel faaliyete katılamıyorsa;
Yoksulluk yalnızca bugünkü hayatını değil gelecekteki gelirini de belirlemeye başlar.
Böylece yoksulluk nesilden nesile aktarılır.
AK Parti yirmi yılı aşkın süredir sosyal politikaları tek başına belirlemektedir.
Bu kadar uzun bir iktidar döneminin sonunda çocuk yoksulluğunun bu seviyelerde bulunması, dönemsel yardımlarla açıklanabilecek değil, yapısal olarak hesap verilmesi gereken bir sonuçtur.

Bu çerçevede;

- 1) Türkiye'de yoksulluk veya sosyal dışlanma riski altında bulunan toplam çocuk sayısı kaçtır?
- 2) TÜİK verilerinde 2025 yılında çocuklarda bu oranın %36,8 olması Bakanlığınızca kabul edilebilir görülmekte midir?
- 3) Yoksulluk riski altındaki çocukların illere göre dağılımı nedir?
- 4) Oranın en yüksek olduğu 20 il hangileridir?

- 5) Derin maddi yoksunluk yaşayan çocuk sayısı kaçtır?
- 6) Günde üç öğün yeterli beslenemeyen çocuk sayısına ilişkin Bakanlık verisi var mıdır?
- 7) Düzenli et, tavuk veya balık tüketemeyen çocukların oranı nedir?
- 8) Evinde yeterli ısınma sağlanamayan çocuk sayısı kaçtır?
- 9) Uygun ayakkabı veya kıyafete erişimde zorluk yaşayan çocukların sayısı bilinmekte midir?
- 10) Evinde bilgisayar bulunmayan okul çağındaki çocuk sayısı kaçtır?
- 11) İnternet erişimi yetersiz çocukların sayısı nedir?
- 12) Kendisine ait çalışma masası veya uygun ders çalışma alanı bulunmayan çocukların oranı ölçülmekte midir?
- 13) Ailesinin maddi imkânsızlığı nedeniyle okul gezisine katılamayan çocuk sayısına ilişkin araştırma yapılmış mıdır?
- 14) Spor veya sanat faaliyetlerine ekonomik gerekçelerle katılamayan çocuk oranı nedir?
- 15) Yoksul çocukların akademik başarısıyla hane geliri arasındaki ilişki Bakanlığınız tarafından takip edilmekte midir?
- 16) Yoksulluk içindeki çocukların erken okul terki oranı nedir?
- 17) 15-17 yaş grubunda işgücüne katılma oranının 2025 yılında %25,5 olması nasıl değerlendirilmektedir? Erkek çocuklarda bu oran %36,5'tir.
- 18) Çocukların ekonomik gerekçelerle çalışmak zorunda kalıp kalmadığı izlenmekte midir?
- 19) Yoksul ailelerde yaşayan çocuklara doğrudan çocuk başına gelir desteği verilmesi planlanmakta mıdır?
- 20) Çocuk yardımlarının hane gelirine göre kademeli hâle getirilmesi düşünülecek midir?
- 21) Her çocuğa belirli yaşa kadar temel çocuk ödeneği verilmesine ilişkin maliyet çalışması yapılmış mıdır?
- 22) Okullarda ücretsiz bir öğün sağlanması için Bakanlığınızın Millî Eğitim Bakanlığıyla çalışması var mıdır?
- 23) Türkiye genelindeki devlet okullarında ücretsiz öğle yemeğinin maliyeti hesaplanmış mıdır?
- 24) Maddi imkânsızlık içindeki öğrenciler için ücretsiz kahvaltı programı uygulanacak mıdır?
- 25) Çocukların temel protein ihtiyacını karşılamaya yönelik beslenme desteği planlanmakta mıdır?
- 26) Sosyal yardım alan hanelerde çocuk başına yapılan aylık toplam yardım ne kadardır?
- 27) Bu tutarın gerçek çocuk bakım maliyetini karşılama oranı nedir?
- 28) Çocuğu bulunan yoksul ailelerin kira yükü ayrıca değerlendirilmekte midir?
- 29) Çocuklu hanelere özel kira desteği uygulanacak mıdır?
- 30) Tek ebeveynli ailelerde yaşayan çocukların yoksulluk oranı nedir?
- 31) Boşanma sonrası nafaka alamayan ailelerdeki çocukların ekonomik durumuna yönelik güvence fonu kurulacak mıdır?
- 32) Engelli çocuğu bulunan hanelerin yoksulluk oranı nedir?
- 33) Bu ailelere verilen destek gerçek bakım maliyetini karşılıyor mu?
- 34) Koruyucu aile yanında bakılan çocuk sayısı 2025 yılında 10.841 iken, kuruluş bakımında bulunan çocuk sayısı 15.508'dir. Aile temelli bakımın artırılması için hedefiniz nedir?
- 35) Çocukların sosyal yardım sisteminden çıkış oranı takip edilmekte midir?
- 36) Yıllarca sosyal yardım alan aynı ailelerin çocuklarının ileride de yardıma bağımlı hâle gelmesini engellemek için eğitim ve istihdam odaklı model var mıdır?
- 37) Çocuk yoksulluğunu azaltmak için 2030 yılına yönelik sayısal hedefiniz nedir?
- 38) %36,8 olan yoksulluk veya sosyal dışlanma riskini hangi seviyeye indirmeyi taahhüt ediyorsunuz?
- 39) Çocuk yoksulluğunu doğrudan Bakanlığın performans göstergelerinden biri hâline getirecek misiniz?
- 40) Her yıl "Türkiye Çocuk Yoksulluğu Raporu" yayımlanacak mıdır?
- 41) Yirmi yılı aşkın AK Parti İktidarının sonunda çocukların üçte birinden fazlasının yoksulluk veya sosyal dışlanma riski altında bulunmasının siyasi sorumluluğunu nasıl değerlendiriyorsunuz?
- 42) Bir çocuğun kaderini ailesinin banka hesabından mümkün olduğunca bağımsız hâle getirecek kapsamlı bir Ulusal Çocuk Refahı Programı ne zaman hayata geçirilecektir?